

viet nam BULLETIN

Verschijnt om de 14 dagen.
Redaktie: P. van Dorp
P. Korver
O.D. v.d. Muyzenberg
Tineke Nijenhuis
A.A. Regtien
Redaktie/administratie-adres:
Vietnam Bulletin,
p/a ASVA, Weesperstraat 51, Amsterdam
Gironummer: 1281198 t.n.v. Vietnam Bulletin
Abonnement f 5, -- per half jaar,
Los nummer f 0,40

Eerste jaargang no. 8 - 17 september 1966.

DE VIETNAM - LOBBY

Hoe zijn de Amerikanen in Vietnam verzeild geraakt? De Amerikaanse auteurs Robert Scheer en Warren Hinckle schrijven er over in het juli-nummer 1965 van Ramparts. Van hun artikel, dat herdrukt werd in de handzame Amerikaanse Vintagepocket 'Vietnam Reader', (samengesteld door Raskin en Fall (\$ 2.45) laten we hieronder de belangrijkste passages volgen.

De voorzienigheid

De geschiedenis van de 'Vietnam-lobby' in Amerika begint met een ontmoeting in een theehuis in Tokio in 1950. Daar had Wesley Fishel, een jonge politicoloog van de universiteit van Michigan een serieus gesprek met Ngo Dinh Diem. Diem was in het zeventiende jaar van een zelf-opgelegde ballingschap. Hij was een katholieke mandarijn door zijn afkomst, zijn persoonlijke voorkeur en zijn opvoeding als lid van de Vietnamese feodale aristocratie. Zijn 'mandarijnse' vermogen om zich te handhaven had geleid tot een samenwerking met de Fransen, en Diem was in het Franse koloniale bestuursapparaat gestegen tot de rang van gouverneur van de provincie Phat Thiet. Als militant anti-communist hielp hij in 1933 de Fransen bij het bestrijden van de communisten, die toen de leidende figuren waren in de Vietnamese anti-koloniale revolutie. Maar Diem kwam tot de conclusie dat Frankrijk en Vietnam onverenigbaar waren, en ging in ballingschap. Het is illustratief voor zijn karakter dat hij vrijwillige ballingschap verkoos boven het achterblijven in zijn land en meevechten met de 'massa' (waarbij de communisten waren inbegrepen) tegen de Fransen. Diem geloofde er stellig in, dat God de handelingen van de mens bepaalde. Hij zou op een soort Hegeliaanse macht wachten om hem weer in het middelpunt van de geschiedenis van zijn land te plaatsen.

De voorzienigheid nam, in 1950, de gestalte aan van Wesley Fishel. Deze jonge professor kwam onder de indruk van Diems lange wachten om het bewind in zijn land over te nemen, en van zijn visies op het onafhankelijke nationalisme, het anti-communisme en de sociale hervorming. Fishel probeerde Diem over te halen om naar de VS te komen om hulp te zoeken bij de regering van dit land. Toen Diem toestemde, kreeg Fishel gedaan dat de staat Michigan de reis betaalde. Op de campus van de universiteit van Michigan vond Diem steun en verwantschap bij zowel de faculteit als het bestuur, een relatie die later uitgroeide tot het uitvoerige hulpprogramma van de universiteit aan Diems regering, waar een team van een stuk of twintig professoren alles deed van het opstellen van zijn budgets tot het oefenen van zijn geheime politie. Buiten de academische wereld vond Diem steun in de hiërarchie van de Katholieke kerk. Diems broer, bisschop Can regelde het verblijf van de Vietnamese ballingin de Maryknoll seminaries in New Jersey en New York. Dit was het terrein van kardinaal Spellman, en tussen de kardinaal en de Vietnamese mandarijn ontstond al gauw een hechte band.

Het onafhankelijk nationalistisch alternatief.

Maar Wesley Fishel en de Michigan State University waren niet de enigen die wat in Diem zagen. Ook opperrechter Douglas die net terug was van een reis door Vietnam waar hij had geconstateerd dat de Amerikaanse militaire hulp niet belette dat de Fransen aan het verliezen waren en de volkomen inacceptabele Vietminh de steun van de bevolking had, kwam met Diem in contact.

Toen ontmoette Douglas Diem in Washington. De rechter arrangeerde een ontbijtbijeenkomst met de senatoren Mike Mansfield en John F. Kennedy, de latere president,

en introduceerde Diem bij hen. Beide mannen waren enthousiast over hem. En gedurende de volgende jaren, vóór Dien Bien Phu, stonden zowel Mansfield als Kennedy uitermate kritisch tegenover de Franse aanwezigheid in Vietnam en de steun die de Eisenhower-regering hun verleende. Zij drongen aan op een 'onafhankelijk nationalistisch alternatief', een uitdrukking die later een cliché zou worden.

Kennedy waarschuwde in een belangrijke toespraak vlak voor de conferentie van Genève in april 1954 tegen ieder onderhandelingsresultaat waardoor Ho Tsji Minh in de Vietnamese regering zou worden opgenomen. De communisten, zei hij, zouden dan uiteindelijk het bestuur in handen nemen omdat ze populair waren. In plaats daarvan drong hij aan op een onafhankelijk, d.w.z. democratisch en anti-communistisch Vietnam, gesteund door de VS. In dit Vietnam zou Diem aan het hoofd moeten staan.

De conferentie van Genève nam echter niet dergelijke besluiten. Zij drong aan op beëindiging van de vijandelijkheden. Men werd het eens over een interim-overeenkomst, waarbij de Fransen het zuiden zouden beheersen en de Vietminh het noorden, voor een periode van twee jaar. Hierna zouden nationale verkiezingen plaatsvinden waarbij het Vietnamese volk haar eigen regering zou kiezen. Die verkiezingen werden nooit gehouden (. . . .).

In juli 1954 werd Diem in Saigon als premier geïnstalleerd.

Van bijzonder belang om de VS tot hulp aan het autoritaire Diemregiem te bewegen was een ongebruikelijke stroom van bezoekers aan Vietnam in de eerste dagen van het bewind van de nieuwe premier.

Kardinaal Spellman vloog naar Vietnam om persoonlijk de eerste cheque te overhandigen van de Catholic Relief Agency. Wesley Fishel, de professor van de Michigan State universiteit, nam zijn intrek in het presidentiële paleis en werd een van Diems top-adviseurs. Ook streek neer in het paleis Wolf Ladejinsky, een New-Deal-aanhanger die op het ministerie van landbouw had gewerkt, alleen maar om weggevoerd te worden in de McCarthy-periode. Diem stelde Ladejinsky aan om landhervorming te bestuderen, hetgeen vele Amerikanen ervan overtuigde dat Diem ernst maakte met sociale hervormingen. (Deze hervormingen bleken later niet alleen inefficiënt te zijn, maar ook belachelijk. Diem probeerde terug te keren tot de koloniale eigendomsverhoudingen door aan afwezige landeigenaren land terug te geven, waarvan de boeren dachten dat het hun bezit geworden was, land dat de communisten hen gegeven hadden in de periode voor de overeenkomst van Genève).

The ugly American

Belangrijke Diemsteunpilaar zou worden Joseph Buttinger, een voormalige Oostenrijkse sociaal-demokraat, die in de jaren dertig tegen de nazi's en de communisten had gewerkt. Hij was nu in dienst van het International Rescue Committee, een organisatie die oorspronkelijk was opgezet om vluchtelingen uit Nazi-Duitsland te helpen en gedurende de koude oorlog vluchtelingen uit de communistische landen hielp. Dit Committee zond hem naar Vietnam waar Diem nog maar kort was teruggekeerd.

Buttinger ontmoette er kolonel (nu generaal) Edward Lansdale, CIA's man in Saigon, de held van Eugene Burdick's *The Ugly American* en de boef van Graham Greene's *The Quiet American*. Lansdale, een gemoedelijke reclameman uit San Francisco die gelooft in het verkopen van de 'American Way' in het buitenland, wordt in het recente boek over de CIA 'The Invisible government' de alleenverantwoordelijkheid toegeschreven voor de hulp die de VS Diem verleenden. Dat is niet helemaal eerlijk. Het boek verwaarloost het harde werken van Spellman en Buttinger. Het was het ongewone driemanschap van de CIA-man, de kardinaal en Buttinger, de voormalige Oostenrijkse socialistenleider, dat verantwoordelijk was voor de VS politiek achter Diem.

Lansdale werkte verschillende kanalen af. Hij overtuigde de directeur van de CIA Allan Dulles van het belang van Diem. Dulles sprak met zijn broer, de minister van Buitenlandse Zaken. En John Foster Dulles sprak erover met Eisenhower. Spellmans invloed was belangrijk in die zin dat hij Diem als anti-communist kon presenteren, geen geringe prestatie in de McCarthy-tijd.

Buttinger legde contacten in de voormalige radicale en progressieve kringen die uiteindelijk in de komende zes jaar hun steun aan de Vietnam-lobby zouden geven. (. . . .)

Buttinger was pas vier dagen in Vietnam toen hij, op Lansdale's verzoek, een ontmoeting had met Diem. Hij zou hem geregeld ontmoeten gedurende de volgende drie maanden. Lansdale nam Buttinger onder zijn hoede en introduceerde hem bij de voornaamste veiligheidsdienst-mensen in Diem's regering en het Vietnamese leger. Hier overtuigde Buttinger zich ervan dat Diem machtig genoeg was om aan de macht te blijven, als de VS hem maar hun volle steun zouden geven.

Voordat Buttinger naar de VS vertrok in december 1954 had hij verschillende 5 à 6 uur durende gesprekken met Diem. Hij keerde terug als een man met een missie: te zorgen voor niets minder dan een totale inzet van de VS voor Diem.

Met behulp van Spellman en Lansdale slaagde hij, en de 'Vietnam-lobby' was geboren (...).

Eisenhower zelf stond niet bijzonder sympathiek tegenover Diem. De generaal was zich bewust van Ho Tsji Minhs populariteit, en was gekant tegen pogingen om een alternatief te bewerkstelligen, zowel omdat het volgens hem ondemocratisch was, als om het feit dat het volgens hem weinig succes zou hebben, zoals hij later in zijn boek *Mandate for Change* schreef. Maar de Eisenhower-regering, die niet bekend stond om het onbuigzaam nastreven van doeleinden, was kwetsbaar tegenover de politieke druk die werd uitgeoefend door kardinaal Spellman en Kennedy sr. Kennedy regelde een bijeenkomst van Buttinger met senator Mansfield en enige sleutelfiguren van het ministerie van Buitenlandse Zaken in Washington. Zijn zoon, senator John F. Kennedy, was in Californië, maar Buttinger had een lang gesprek met Ted Sorensen, de assistent van de senator. Spellman zorgde voor de pers. Hij organiseerde besprekingen tussen Buttinger en redacteuren van de *New York Times*, de *Herald Tribune* en belangrijke redacteuren van *Time* en *Life*. Twee dagen later publiceerde de *Times* een hoofdartikel waarin de Buttinger-these werd geparafraseerd. Buttinger zelf nam de pen ter hand en schreef een artikel voor de *Reporter* waarin hij Diem aanpreef als het democratisch alternatief voor Zuid-Oost-Azië(...). De Vietnam-lobby was een ongewone alliantie van voormalige linkse intellectuelen, conservatieve generaals en progressieve politici. Haar voornaamste doel was het volk ervan te overtuigen dat een 'vrij Vietnam' wonderen zou kunnen verrichten en de Rode aanvallen zou kunnen weerstaan als de VS hun steun zouden continueren. Een jaar na Buttingers terugkeer uit Vietnam, in de herfst van '55, bereikte de lobby een mate van formele organisatie met de oprichting van de Amerikaanse Vrienden van Vietnam. De Vrienden vochten in de zes erop volgende jaren in de eerste rijen om Diem regime te behouden als een 'voorbeeld van democratie'. Als alle soortgelijke organisaties hadden de Amerikaanse Vrienden van Vietnam een briefhoofd waarop een hele rij indrukwekkende namen stond vermeld. Maar de lijst van de Vrienden was ongewoon omdat het in feite een opsomming was van alle figuren uit progressieve (liberal) kringen: de senatoren John F. Kennedy en Richard Neuberger, de intellectuelen Max Lerner en Arthur Schlesinger, uit het Huis van Afgevaardigden Emmanuel Celler en Edna Kelly, diplomaat Angier Biddle Duke. Voor het evenwicht was er de socialist Norman Thomas (die sindsdien zijn standpunt radikaal gewijzigd heeft) en de ultraconservatieve J. Bracken Lee. Twee bekende generaals 'Wild Bill' Donovan en 'Iron Mike' O'Daniel waren vice-voorzitters (...).

Amerikaanse vrienden

Lid van het uitvoerend comite van de Amerikaanse Vrienden van Vietnam is O r a m, eigenaar van een publi-relations firma die ook de belangen van de International Rescue Committee behartigt.

Oram vertegenwoordigt voor 3000 dollar plus onkosten per maand in Amerika de belangen van de Zuid-Vietnamese regering. Oram was officieel geregistreerd als buitenlands agent die voor de republiek Vietnam werkte terwijl hij tegelijkertijd een sleutelpositie bekleedde in de Friends, een schijnbaar onafhankelijk comite dat zich bezighield met het mooie doel 'de wederzijdse kennis van de Vietnamese en Amerikaanse geschiedenis, culturele gebruiken en democratische instituties te bevorderen (...).

Oram verdiende zijn 3000 dollar per maand. Het was niet altijd even gemakkelijk om Diem populair te houden. De consolidatie van zijn macht in Vietnam had autoritaire trekken, en zijn opmerkingen in informele gesprekken waren vaak regelrecht ondemocratisch. De eerste taak van de Vietnamlobby was Diem te verpakken als een aantrek-

kelijk handelsartikel voor het Amerikaanse publiek. Deze operatie nam grootse proporties aan tijdens Diems triomfantelijke 'officiële bezoek' aan de VS in 1957. Diem landde aan boord van Eisenhowers privé-vliegtuig, sprak de verzamelde zitting van het Congres toe, vertrok toen naar New York voor een ontbijtbijeenkomst met kardinaal Spellman. Burgemeester Wagner preees hem als de man 'voor wie vrijheid de levensadem zelf is' (.....).

Diems adviseurs zorgden ervoor dat zijn speeches doorspekt waren met democratische clichés. Vele van Diems toespraken waren geschreven door Buttinger, ander door Sol Sanders (.....).

Diem had echter niet veel meer bereikt in de drie jaar van zijn bewind. Maar tijdens zijn bezoek aan Amerika propageerde de lobby de mythe van de 'wonderen'. Alles wat Diem deed, of probeerde, werd beschreven als een wonder. Artikelen verschenen in tijdschriften, van Reporter tot Look, die de 'wonderen' prezen van van politieke stabiliteit, landhervorming, vluchtelingen hulp en economische ontwikkeling die werden toegeschreven aan het regiem van Diem. Maar het 'wonder' was in feite alleen maar een wonder van de public relations.

De Vietnam-lobby vereeuwigde nog een tweede mythe, nl. dat vrije verkiezingen in geheel Vietnam, waarbij de communisten zouden zijn inbegrepen, en waarop in de overeenkomst van Genève was aangedrongen, slechts een middel was om het vrije volk van Vietnam tot slavernij te brengen. Aangezien de door communisten gesteunde Vietminh vrijwel zeker zou winnen omdat zij de bevolking hadden 'bedrogen', hielden de VS in feite de vrijheid in stand door het volk van Vietnam nationale verkiezingen te onthouden. We 'beschermden' hen tegen zichzelf, en leerden hen tegelijkertijd dia Diems regering de gouden regels van de Amerikaanse democratie.

Om vele redenen was de belangrijkste mythe die door de Vietnam-lobby werd gecreëerd de vluchtelingenmythe. Het dramatische verhaal van een miljoen vluchtelingen die naar het zuiden vluchtten uit het communistische noorden ondersteunde de indruk die men van de Noordvietnamese leiders had als 'duivels' en Diems regering als het heiligdom van de vrijheid.

Naïeve, goed bedoelende publicisten projecteerden dit gezichtspunt met uitzonderlijk succes in de VS. Wat men de Amerikanen niet vertelde was dat de vluchtelingen bijna allen katholieken waren, dat velen van hen met de Fransen tegen de Vietminh hadden gevochten en zich realiseerden dat zij een betere behandeling zouden krijgen onder de katholieke Diem. Deze vluchtelingen werden ondergebracht en goed behandeld door uitvoerige Amerikaanse hulp, en vormden een bevoorrechte minderheid in Zuid-Vietnam. Maar Diem moest harde politie maatregelen nemen om de rest van de bevolking (13 miljoen) in bedwang te houden, die de katholieke ingeschapen haat tegen het communisme niet deelden, en in werkelijkheid sympathiek stonden tegenover de Vietminh. Er was een uiterst dramatische gebeurtenis voor nodig - het protest door zelfverbranding van een Boeddhistische monnik - om de aandacht te vestigen op Diems behandeling van de bevoorrechte katholieke minderheid.

De lobby had een mythe voor bijna elke gelegenheid. Toen de zaken slecht begonnen te staan voor Diem in 1961, rationaliseerde de Kennedy-regering de buitensporige vergroting van de Amerikaanse militaire verwickeling in Vietnam door zich over te geven aan de mythe dat de agressie van de communisten Diems progressieve plannen had vermoord, en dwong hem zelfs enige totalitaire maatregelen te nemen, tijdelijk uiteraard. Zo overtuigend en doordringend waren de mythes die door de Vietnam-lobby werden gehanteerd dat weinig mensen bereid waren om te geloven dat de bron van alle moeilijkheden bij Diem zelf zou kunnen liggen (.....).

De Vietnam-lobby was het uiteindelijke produkt van deze school van progressief koude-oorlog anti-communisme. Anders dan de zakenlui, zendelingen en militaire politici die toetraden tot de China-lobby om zelfzuchtige redenen, waren de leden van de Vietnam-lobby oprechte Gelovers. Zij waren op Kruistocht voor de Democratie. De wereld bekijkend door een anti-rode bril overtuigden zij zichzelf dat Diem een democraat zou kunnen zijn. Zij hadden moeilijkheden om Eisenhower te overtuigen, dus bewerkten zij zijn regering. Toen gingen zij het volk overtuigen. Zij slagden, en de mythen die zij creëerden - dat wij geroepen werden om het

Vietnamese volk te helpen, dat we de democratie 'beschermen' door verkiezingen te verhinderen - bleven lang opdoemen op het Ministerie van Buitenlandse Zaken en in de toespraken van president Johnson.

Senator Fulbright citeerde in een recente toespraak over ideologie en buitenlandse politiek een uitspraak van William Makepeace Thackeray die zeer toepasselijk is op de Vietnam-lobby: "De slechten zijn slecht, zeker", schreef Thackeray, ze gaan het verkeerde pad op en gaan ten gronde; maar wie kan vertellen welke misdrijven de zeer deugdzamen aanrichten ?".

Wij ontvingen van de Amerikaanse Ambassade te Den Haag de hieronder volgende apologie voor de escalatie van de oorlog in Vietnam. Wij wilden het onze lezers niet onthouden.

ESSENTIELE PUNTEN VAN DE POLITIEK DER VERENIGDE STATEN IN VIETNAM.

1. De Verenigde Staten zijn absoluut besloten om de ondersteuning aan het Zuid-Vietnamees verzet tegen communistische agressie voort te zetten en zullen dit standpunt niet prijsgeven totdat de agressie ophoudt en Zuid-Vietnam met rust wordt gelaten om vrij van druk van buiten af zijn eigen toekomst te bepalen.
Ieder vrij land heeft groot belang bij Vietnam. De President heeft de overweldigende meerderheid van het Amerikaanse volk achter zich, ter ondersteuning van deze beperkte doelstellingen.
Zelfs de geringste verwachting van de Noord-Vietnamezen dat deze ondersteuning door de bevolking minder zal worden of dat de politiek zal veranderen, zou een zware misrekening zijn die voortdurende verspilling van energie, verlies van mensenlevens en onderbreking van de pogingen om vooruitgang voor de bevolking van de streek te bewerkstelligen, met zich mee zou brengen.
2. De bombardementen door de Verenigde Staten op Noord-Vietnam beperken zich tot militaire doelen, die door Hanoi gebruikt worden ter ondersteuning van de agressie tegen Zuid-Vietnam. De Verenigde Staten blijven bereid om deze bombardementen stop te zetten, vooropgesteld dat Hanoi wederkerige actie onderneemt.
3. De Verenigde Staten herhalen het aanbod tot onvoorwaardelijke discussies over een vreedzame oplossing, met inbegrip van de vier punten die door Noord-Vietnam naar voren zijn gebracht. Hanoi echter blijft erop aandringen dat deze vier punten geaccepteerd worden als basis voor discussie en blijft aandringen op de aanvaarding van het Nationaal Bevrijdingsfront als de enige vertegenwoordiger van het Zuid-Vietnamese volk. De Verenigde Staten hebben evenals andere landen erop aangedrongen opnieuw de Geneefse Conferentie bijeen te roepen en ondersteunen een regeling, gebaseerd op de wezenlijke punten van de akkoorden van Genève uit 1954 en 1962.
4. De Verenigde Staten bedreigen niet het bestaan van het Noord-Vietnamese regiem. Wij staan niet vijandig tegenover het volk van Noord-Vietnam, immers heeft de President aan hun regering niet het vooruitzicht geboden op samenwerking voor economische ontwikkeling wanneer de vrede hersteld is.
5. De Verenigde Staten willen in Zuid-Oost Azië geen bases handhaven en wij hebben herhaaldelijk beloofd onze troepen uit Zuid-Vietnam terug te trekken wanneer veiligheid en vrijheid van keuze zijn gewaarborgd.
6. De Verenigde Staten verzetten zich niet tegen de hereniging van Vietnam. Wij ondersteunen het recht op zelfbeschikking door vrije keuze van het Vietnamese volk. Evenzeer verzetten de Verenigde Staten zich niet tegen neutraliteit of niet-gebondenheid van alle landen in Zuid-Oost Azië als dat hun wens is.
7. Onze politiek is beperkt: De Verenigde Staten willen slechts de Communistische agressie stopzetten, niet het communisme zelf aanvaan. Wij zijn in Vietnam om te bewijzen dat agressie niet loont en om de tegenstander ervan te overtuigen dat het zoeken van de vrede in zijn eigen belang is. Onze ervaring

in twee wereldoorlogen, Griekenland en Turkije, Berlijn, Korea en op andere plaatsen overtuigden ons van het gevaar van ongecontroleerde agressie. Wij zijn gekomen om Zuid-Vietnam te helpen, zoals zij zelf gevraagd hebben, gesteund door het recht op collectieve zelfverdediging, oog in oog met samengebalde agressie van een meedogenloos en onophoudelijk karakter. Zonder de toepassing van de militaire kracht der Verenigde Staten om de Noord-Vietnamese agressie in het Zuiden tege- moet te treden en tegen te houden, zou er geen kans bestaan om Hanoi ervan te overtuigen zijn buurman met rust te laten. De kleinere naties over de gehele wereld hebben groot belang bij dit principe en bij de poging om de integriteit van Zuid-Vietnam te handhaven.

U.S. Information Service
2 Korte Voorhout
The Hague.

augustus 1966.

BIBLIOGRAFIE

In enkele van de komende afleveringen van het Vietnam Bulletin zullen korte opgaven voorkomen van literatuur over Vietnam. Deze bibliografie zal rubrieksgewijs gepresenteerd worden. Voor zover mogelijk geeft een beknopt commentaar een indruk van de inhoud en de strekking van het aangegeven werk. De bibliografie is zeker niet uitputtend.

I. Geschiedenis van Vietnam tot ongeveer 1945.

J. F. Cady Southeast Asia, its historical development. New York etc. 1964.

Vnl hoofdst. 1, 2, 5, 12, 18 en 24. Bevat vergelijkende chronologische tabellen. Momenteel een van de beste, zo niet het beste, historische boek over Zuidoost Azië. Uitgebreide Bibliografie.

D. G. E. Hall A. History of Southeast Asia. Rev. ed. London, 1960. Besteedt aan Indochina minder aandacht dan Cady. Is veel meer op de rol van de Europeanen in Azië geconcentreerd dan C. en vergeet de 'inheemse tegen spelers' soms enigszins.

Le Thanh Khoi Le Viet-Nam. Paris, 1955. Het beste historische werk over Vietnam.

J. Chesneaux Contribution à l'histoire de la nation vietnamienne. Paris, 1955
Grondige geschiedenis van Vietnam, vanuit marxistisch standpunt geschreven.

Een beknopt overzicht van de Vietnamese geschiedenis tot de tweede wereldoorlog is te vinden in de eerste honderd pagina's van een ook voor de rest goed boek:

D. Lancaster The emancipation of French Indochina. London, 1961.

Voorts in:

R. Jumper and Marjorie Weiner Normand Vietnam. in: G. McT. Kahin, ed., Governments and politics of Southeast Asia. second rev. ed. Ithaca, N.Y. 1964 p. 375-513
Bibliografie.

II. Geografie

C. A. Fisher Southeast Asia, a social, economic and political geography. London 1964, deel I (algemeen), deel III, hoofdstukken 13 en 16. Zeer gedocumenteerd, maar weerspiegelt het gebrek aan betrouwbare, recente cijfers, met name in de delen over Vietnam. Goed om in kort bestek een inzicht in basispatronen te krijgen. Bibliografie.

P. Gourou L' utilisation du sol en Indochine française. Paris, 1940. Klassiek werk. Uiteraard verouderd op het punt van de bevolkingscijfers, doch voor diepgaande studie van Vietnam onmisbaar, evenals:

P. Gourou Les paysans du delta Tonkinois. In 9165 herdrukt (or. ed. in 1936)
Paris-La Haye.

Ch. Robequain The economic development of Indochina. London, 1944. Geografisch werk met nadruk op economische sector. Alweer: wat concrete gegevens betreft

verouderd, maar nuttig om een indruk te krijgen van de Indochinese economische structuur.

Zie verder onder 'Landbouw' etc.

DE AMERIKAANSE LUCHTMACHT RICHT HAAR AANVALLEN OP DE DIJKEN VAN NOORD-VIETNAM.

Even hardnekkig als laf hebben Johnson en consorten hun luchtaanvallen op de dijken, dammen, waterpompstations en irrigatiewerken verhevigd, en dat terwijl ze hardnekkig iedere oorlogsmisdaad ontkennen.

Hier volgen enige feiten en getallen betrekking hebbende op de eeuwenoude dijken van Noord-Vietnam:

- 1) - 1965 : enige afzonderlijke gevallen van gebombardeerde dijken in Thanh Hoa.
 - febr. t/m juni '66 : 55 aanvallen op dijken in acht provincies, dat wil zeggen een gemiddelde van 11 aanvallen per maand.
 - juli 1966 : 69 aanvallen in 11 provincies (wekelijks gemiddelde 17 aanvallen)
 - 1-7 augustus : 28 luchtaanvallen.
- 2) De betreffende provincies behoren tot de dichtst bevolkte gebieden van Noord-Vietnam: het merendeel ervan heeft meer dan een miljoen inwoners en bepaalde provincies hebben een bevolkingsdichtheid, die tot de hoogste van de wereld behoort (1000 tot 1500 inwoners per km² op het platteland).
- 3) Bombardement van de zeedijk van Ha Zong (in de provincie Quang Ninh) op 6 augustus 1966 met als resultaat beschadiging van de dijk over 100 meter, waarvan 50 meter zeer ernstig. Overstroming van een gebied ter grootte van 1200 ha.
- 4) Bombardering van de dijk in Kinh Lung (dicht bij Nam Dinh). Deze dijk beschermt 3 distrikten met 371.000 inwoners over een oppervlakte van 30.657 ha. tegen de overstromingen van de 'Rode Rivier'.
 - 1 augustus 1966 : 3 bommen hebben het dijklichaam en 2 de directe omgeving van de dijk getroffen. De stand van het water is 2.50 m. onder het peil van het omringende land.
 - 3 augustus : 6 bommen van 450 kg. en 8 van 250 kg, terwijl het niveau van het water zo hoog is dat de vlakte zonder haar zou overstromen.

In beide gevallen heeft de bevolking met grote moed de bressen gedicht en heeft zij een catastrofe weten te voorkomen.
Bij de bombardementen vonden 10 boeren de dood (waaronder 5 kinderen en een oude man) en werden 14 andere personen gewond.

(Le Courier du Vietnam - 11-8-1966)

DE HONGERSTAKING VAN THICH TRI QUANG

Saigon, 27 aug. (UPI)

De Zuidvietnamese boeddhistenleider Thich Tri Quang weegt tengevolge van een wekelange hongerstaking slechts nog 60 pond. Naar de mining van zijn vrienden gaat hij een zekere dood tegemoet, wanneer hij z'n uit protest tegen de politiek van de militaire regering begonnen hongerstaking niet spoedig beëindigt. Een delegatie militante boeddhistische monniken bezocht Tri Quang zaterdag in het ziekenhuis te Saigon, waarin hij sinds weken ligt. Phap Tri, een monnik, deelde na het bezoek mee : "De pols van Tri Quang is zo zwak, dat hij soms helemaal niet te voelen is". Tegelijkertijd ontkende Phap Tri de in Saigon circulerende geruchten, dat Tri Quang uit protest tegen de regering zichzelf wilde verbranden.

(Neue Züricher Zeitung, 30-8-1966).

DE DESERTIES UIT HET ZUID-VIETNAMESE LEGER

Saigon, 29 aug. (AP)

Om toekomstige deserties uit de rijen van het regelmatige zuidvietnamese leger, de landstorm en haar hulporganisaties tegen te gaan, heeft de regering Ky besloten tot een serie maatregelen over te gaan, die enerzijds bestaan uit de bedreiging met hogere vrijheidsstraffen, anderzijds echter ook een hogere soldij en een betere verzorging van de troepen en hun familieleden garanderen. In het eerste halfjaar van 1966 zijn uit het regelmatige zuidvietnamese leger 67.000 man gedeserteerd. Een klein deel van de deserteurs is naar de Vietcong overgelopen, de meerderheid heeft echter beter betaalde burgerbetrekkingen aangenomen of heeft zich eenvoudig bij hun familie thuis gevoegd.

De regering heeft nu voorschriften uitgevaardigd die het deserteurs praktisch onmogelijk maken bij de Amerikaanse burgerbedrijven of bij de staat een betrekking te vinden. De straffen voor deserteurs, die betrapt worden, variëren naar de ernst van de overtreding van vijf jaren dwangarbeid voor lichte gevallen via levenslange dwangarbeid wegens lafheid tot de doodstraf wegens het overlopen naar de vijand.

Meer dan op de afschrikkende maatregelen heeft de regering Ky zijn hoop gevestigd op de verhoging van het soldij met 30 %, de verhoging van de levensmiddelenrantsoenen, de verbetering van de medische verzorging en de kantines, alsmede van de onderwijs- en postfaciliteiten. Vele waarnemers beschouwen als belangrijkste prikkel het feit, dat toekomstige gewone soldaten bevorderd kunnen worden tot officier. Nog voor het einde van het jaar zal aan 250 soldaten de rang van officier verleend worden.

(Neue Züricher Zeitung, 31-8-1966)

OVERLIJDENSADVERTENTIES

Een overlijdensadvertentie in de Süddeutsche Zeitung van 13 juli jl. meldde het sneuvelen van een duitse soldaat in Vietnam. Een korrespondent van dit blad, die de familie van de gesneuvelde bezocht, kreeg de indruk dat men hen verboden had nauwkeurige inlichtingen aan de pers te verstrekken. De man zou in 1958 of 1959 naar de Verenigde Staten zijn vertrokken; bij een nauwkeurig onderzoek bleek hij echter tot 3 maart 1965 in München ingeschreven te hebben gestaan. Bij de begrafenis met (Westduitse) militaire eer kwam het tot moeilijkheden met vertegenwoordigers van de pers; de politie trachtte hen te weren (Süddeutsche Zeitung 20-7-1966).

Reeds eerder verschenen er in de Westduitse pers berichten over het sneuvelen van Duitsers in Vietnam. Het Ostpreußenblatt van 11 juni berichtte het overlijden van August Feierabend, die 'zijn jongste zoon Peter was gevolgd, die twee jaar geleden in Saigon gesneuveld is'. De Vilvburger Zeitung berichtte het sneuvelen van Franz Xaver Wallner. De Deutsche Volkszeitung uit Düsseldorf van 19-8-66 meldde de begrafenis van de 26-jarige Hans E. Bretschneider uit Hamburg. Hij was in Vietnam gesneuveld en kreeg een begrafenis op het kerkhof Hamburg-Altona met (Amerikaanse) militaire eer. In alle kranten is aandacht besteed aan het ontsnappen van de piloot Dieter Dengler uit Noordvietnamese gevangenschap. De Prawda publiceerde fotokopieën van zijn duitse pas, die tot 1968 geldig was.

In maart jl. publiceerde het Westduitse geïllustreerde blad Quick brieven van het front in Vietnam van de 25-jarige Dierk Piffko uit München. Een andere Bundeswehr-soldaat Kienast uit Mannheim verklaarde, dat er met hem honderden westduitsers in het Amerikaanse leger vochten of gevochten hadden.

Uit deze berichten kan men konkluderen dat in Vietnam een aantal Duitse militairen met goeuring van hun regering vechten. Dat er hele Westduitse eenheden vechten is tot nog toe niet aangetoond.

SLACHTHUIS

In het kader van de vergrote Westduitse steun aan de regering Ky heeft de Westduitse regering besloten Ky een complete slachterij aan te bieden. Hiermee is een bedrag van 5 miljoen dollar gemoeid.

(Christian Science Monitor, 15-7-1966)

EEN KOLONIALE OORLOG ?

In een artikel "Het respect voor de tegenstander" wijst Jean Lacouture op de vele overeenkomsten in het conflict in Vietnam met de talrijke koloniale conflicten in het verleden. Wij laten de centrale passage hierover volgen:

Van dag tot dag roepen de Amerikaanse activiteiten in Vietnam meer en meer de herinneringen op aan koloniale conflicten. Daar is niet alleen de minachting voor de ondermens die slechts zou kunnen handelen als een insect, dat vecht om de zwaksten onder zijn burens te verslinden, terwijl edele vermogens voorbehouden zouden zijn aan de beschaafden met blond haar die de jeep en de napalm hebben uitgevonden.

Maar daar is ook de dynamiek, die een dergelijke onderneming onweerstaanbaar tot voortdurende uitbreiding veroorzaakt. Neem de "New York Herald Tribune" van zaterdag 13 augustus. Men legt daarin uit, waarom de Amerikaanse frontsoldaten voortaan de "toestemming" hebben gekregen, de 17e parallel en iedere andere grens te overschrijden om hun "verdediging" veilig te stellen. Men zou haast geloven, een van de kolonels in Algerije van weleer te horen, die over de toestand bij de Tunesische grens spreekt.

"Dikwijls", zo zegt de woordvoerder van het Pentagon tegen de medewerker van de "New York Herald", "is de beste verdediging tegen een aanval, de tegenstander te omsingelen en hem onder de voet te lopen. Als die operatie een grensoverschrijding met zich meebrengt, zal dit niet beschouwd worden als een zaak, die de Krijgsraad aangaat..." En dan voegt deze strateeg er ferm aan toe: "De communisten kunnen niet een aanval uitvoeren en dan lachend de grens weer overtrekken".

Met deze afkeer van "gelach" bouwt men de mooiste koloniale rijken. Tunesië werd een protectoraat, omdat de Kroumirs "lachten" op een toon die de oren van de militaire leiders in Alger onaangenaam trof. En Tonkin ging voor de bijl bij de admiralen van Saigon, omdat de "Zwarte Vaandels" "lachten" in een te schrill Chinees (Tonkin werd vanuit Saigon door de Franse vloot onder protectoraat gebracht, red. VN-Bull.).

(Uit: Le Nouvel Observateur, 17-23 augustus 1966.)

Ook binnen het kamp van degenen die de "ondermensen" bestrijden bestaan echter verhoudingen, die sterk aan koloniale tijden doen terugdenken, zoals de verschillen in soldij van militairen in het Zuidvietnamese en die in het Amerikaanse leger in Vietnam:

	Vietnamezen		Amerikanen	
	salaris (\$)	toelagen (\$)	salaris (\$)	toelagen (\$)
kolonel	158	65	1086	333
kapitein	88	56	678	283
2e luitenant	56	47	407	228
sergeant-majoor	40	51	409	209
korporaal	23	37	233	160
soldaat	15	22	93	87

Hoewel in de lijsten van de "Hearings" Piasters werden omgezet tegen 73,5 P. op 1 dollar, als basis voor Vietnamese salarissen en toelagen, constateerde Charles Mohr reeds verschillende malen in de "New York Times", dat de normale koers 100 P op 1 \$ bedraagt.

Zoals David Bell in de "Hearings" opmerkte (1-28-66) hebben Zuidvietnamese militairen geen toegang tot de PX (belastingvrije legerwinkel, red. VN-Bull.). Evenmin vullen de V.S. soldij van de Vietnamezen aan met voedsel, zoals zij voor de Zuidkoreaanse troepen in Vietnam doen.

(Uit: SFRC Hearings, 1/28/66, p.197-98 geciteerd in Viet-Report, march-april 1966 p.36.)

WESTDUITSE PUBLIEKE OPINIE OVER VIETNAM

Hoewel de Westduitse regering de Amerikaanse politiek in Vietnam moreel en via niet-militaire hulp ondersteunt, blijkt de bevolking er anders over te denken. De Frankfurter Rundschau van 19 juli j.l. meldde:

" Slechts ongeveer een kwart van alle burgers keurt de Amerikaanse Vietnam politiek goed, terwijl ongeveer de helft van de Westduitse bevolking deze politiek veroordeelt. Op een vraag van het Wickert-Instituut in Tübingen, kort voor de Amerikaanse luchtaanvallen op industriële doelen en olieopslagplaatsen in het gebied van Hanoi verklaarde 48 % tegenstander te zijn van de Amerikaanse politiek. Slechts 26 % steunde de Amerikaanse acties, terwijl de andere 26 % geen mening had."

" Het kleinste aantal supporters van de Amerikaanse Vietnam politiek vindt men onder de arbeiders, namelijk 14 %. 63 % van de arbeiders is tegen deze politiek en 23 % gaf geen antwoord."

ENGELSE PUBLIEKE OPINIE OVER VIETNAM

Ook in Engeland blijkt de bevolking niet enthousiast over de Amerikaanse politiek in Vietnam, hoewel de Engelse regering deze wel steunt.

Volgens de Sunday Telegraph van 17 juli 1966 kwam bij de Gallup peiling op de vraag ' Steunt U, of bent U tegen het Amerikaanse gewapende optreden in Vietnam' het volgende antwoord:

	juni	juli
voor	31	31
tegen	45	49
geen mening	24	20

Vanaf het begin van het opvoeren van de Amerikaanse activiteit in Vietnam in het voorjaar 1965 is het aantal tegenstanders van deze politiek in Engeland van maand tot maand toegenomen.

STROOIBILJETTEN VOOR AMERIKAANSE MILITAIREN

De Daily Express van 24 juli 1966 maakt melding van een onderzoek van de Engelse en Amerikaanse geheime dienst naar een pacifistische organisatie in Londen (War Registers International), die onlangs 30.000 strooibiljetten verspreidde onder Amerikaanse soldaten in Europa. De militairen worden opgeroepen hun weezin tegen de Vietnamese oorlog te tonen door te rebelleren en deserteren. " De Neurenbergse processen tegen oorlogsmisdadigers hebben duidelijk bepaald dat soldaten de bevelen niet blindweg moeten opvolgen, als deze bevelen onjuist of misdadig zijn."

De strooibiljetten zijn per post aan de soldaten toegezonden, uitgereikt bij de ingang van de kampementen, of bevestigd onder de ruitenwissers van militaire voertuigen. Een Vietnamese Boeddhist heeft verklaard, dat de biljetten ook aan GI's in Vietnam zouden worden uitgedeeld.

Nadat een partij van 5000 bij Offenbach in beslag was genomen, verklaarde een hoge Amerikaanse veiligheidsofficier aan de verslaggever: " De GI's zijn al in verwarring over de Amerikaanse rol in Vietnam. Deze biljetten hebben speciaal ten doel dergelijke interne conflicten aan te stoken. Ze kunnen onnoemelijk veel schade toebrengen aan het moreel."

(In Nederland worden deze biljetten verspreid door de Actiegroep Vietnam, Belieslaan 2, Heiloo)

 BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN

van 28 augustus tot 10 september

- 29 - 8 - 66 De Pravda publiceert foto's over training van Noord-Vietnamese piloten in de USSR.
In de eerste helft van 1966 zijn 67000 soldaten uit het Zuid-Vietnamese leger gedeserteerd. In 1965 in het hele jaar 113000. Amerika heeft in het afgelopen Amerikaanse belastingjaar 589557000 dollar economische hulp aan Zuid-Vietnam verschaft.
- 30 - 8 - 66 De derde boot in één week loopt in het kanaal, dat Saigon met de zee verbindt, op een mijn.
Het internationale Rode Kruis brengt een rapport over Vietnam uit.
- 31 - 8 - 66 Opnieuw bombardementen op de omgeving van Hanoi en Haiphong.
- 1 - 9 - 66 Generaal de Gaulle, op bezoek in Cambodja, vraagt om neutraliteit voor de volken van Indo-China. "De mogelijkheid, maar nog meer het openen van de zo grote en moeilijke onderhandelingen" aldus de Gaulee, "zal natuurlijk afhangen van de belofte van Amerika haar strijdkrachten naar huis te brengen in een passende en van te voren vastgestelde termijn".
De "Raad van het Volk en de strijdkrachten" van Zuid-Vietnam roept op tot een offensief tegen Noord-Vietnam en vraagt het vol van Noord-Vietnam in opstand te komen.
- 2 - 9 - 66 De democratische republiek van Noord-Vietnam viert haar 21 verjaardag.
De spoorweg tussen Hanoi en China wordt gebombardeerd.
- 5 - 9 - 66 Met de komst van 5000 man is het aantal Zuid-Koreanen in Zuid-Vietnam op 25000 gebracht.
Bundy deelt mee dat er 25000 man, voornamelijk luchtmacht, in Thailand zijn gelegerd en dat vanuit bases in Thailand Noord-Vietnam wordt gebombadeerd. Bundy zegt een opstand in het Noorden van Thailand te vrezen. Senator Fullbright zegt een "tweede Vietnam" in Thailand te verwachten!
- 6 - 9 - 66 In antwoord op de redevoering van de Gaulle zegt president Johnson dat Hanoi de eerste stap moet doen en de agressie dient te staken.
Tran Van Do, minister van Buitenlandse Zaken van Zuid-Vietnam verklaart dat "alle maatregelen genomen zullen worden, inclusief een invasie op Noord-Vietnamees grondgebied door de Zuid-Vietnamese strijdkrachten en haar bondgenoten, als dat nodig is.
- 9 - 9 - 66 423 boeddhistische bonzen zijn in hongerstaking als protest tegen de wijze waarop de regering de verkiezingen organiseert.
Generaal Ky laat doorschemeren dat hij zich eventueel kandidaat voor het presidentschap zal stellen.
- 10 - 9 - 66 James Jonson en David Samas krijgen 5 jaar gevangenisstraf omdat zij op 14 juli geweigerd hebben zich naar Vietnam te laten inschepen.
- (Le Monde-Algemeen Handelsblad)
-

MEDEDELINGEN

Vietnam Comité Nijmegen (p/a Voorstadslaan 63, Nijmegen) organiseert op zondag 18 september een stille tocht tegen de oorlog in Vietnam. Vertrek 19 uur vanaf het Jan van Hooff-monument, Waalbrug, Nijmegen.

Haags Actie-comité Vietnam (M.J.E. Piek, Tomatenstraat 224, Den Haag)

De traditionele protestdemonstraties op elke tweede en vierde zaterdag van de maand, starten de half drie bij het Vredespaleis, Carnegieplein. Dus 10 en 24 september, 8 en 22 oktober. Voor route wordt toestemming aangevraagd, leuzen zullen niet aan voor-censuur worden onderworpen.

Actiegroep Vietnam (Belieslaan 2, Heiloo). Stille protesttocht op zondag 18 september, vertrek 3 uur van de Dokwerker, Amsterdam.

Zaterdag 17 september sandwichtocht door de binnenstad, vertrek 2 uur vanaf het Beursplein, Amsterdam.

Verkrijgbaar: speldjes PAX, met kaartje van Vietnam, 50 cent; affiche's Napalm op Vietnam f 1.-; strooibiljetten f 1,50 per 100 stuks; prentbriefkaarten Groeten uit Vietnam, voor zes verschillende f 1.-. Bestellen via giro 1263483 t.n.v. Actiegroep Vietnam, Heiloo.

Jongerencomité Vrede en Zelfbeschikking voor Vietnam (postbus 2056, Amsterdam, giro 611302).

Voor de actie Plastic tegen Napalm is ongeveer 1/3 van het benodigde geld ingezameld. Intekelijsten zijn verkrijgbaar bij het landelijke secretariaat, bij de aangesloten organisaties, in Amsterdam bij de ASVA, Weesperstraat 51 (11-17 uur), in Rotterdam bij Ernst Verhaar, Hondiusstraat 31 c, en in Utrecht bij W.v.d. Zandschulp, Giltstraat 2.

Op zaterdag 24 september opening van de Vietnamweek in de Doelenzaal, Amsterdam. Spreker: Jean Paul Satre (gevr) of Konni Zilliacus (Labour MP, gevr). Vertoning van de film "Dans le maquis du Vietcong" (bij de verzetstrijders van de Vietcong) van Madeleine Riffaud.

Vietnam-tentoonstelling, lezingen- en discussieavonden van maandag t/m vrijdag, waarschijnlijk in het Anne Frankhuis, Prinsengracht, Amsterdam. Op woensdagmiddag 28 september scholierenmiddag; aanvang om 2 uur in de Mensa, Weesperstraat 5, Amsterdam.

Op zaterdag 1 oktober nationale demonstratie tegen de oorlog in Vietnam. Start om 2 uur op het Frederiksplein. Ondersteuning door het Comité 1961 voor de Vrede en de Nederlandse Vredesraad. Affiches, plakplaatjes en manifesten voor de Vietnamweek aan te vragen bij het secretariaat.

Vietnam-petitionnement (K.F. Bouman, M.D. Grootstraat 103, Goes) verlengd tot 10 oktober.

DRUKWERK

Frankering bij
Abonnement
Amsterdam

Afz.: Vietnam Bulletin
A S V A
Weesperstraat 51
Amsterdam - 4
H O L L A N D.